

LLENGUA CASTELLANA I LITERATURA**PAU 2010****Estructura de l'examen i criteris generals d'avaluació.**

Objectius de la prova: Anàlisi, comprensió i producció de textos en llengua castellana i resposta a qüestions sobre llengua i literatura.

Les proves de Llengua catalana i literatura i de Llengua castellana i literatura tenen la funció fonamental d'avaluar les habilitats lingüístiques bàsiques dels estudiants preuniversitaris, independentment de quins siguin els estudis que vulguin cursar.

D'acord amb el Reial Decret 1892/2008, de 14 de novembre (BOE 24.11.2008) els continguts avaluable en la prova d'accés a la universitat corresponen al segon curs de batxillerat.

Estructura de l'examen:

Cadascuna de les proves dura una hora i mitja i consta de tres parts: en la primera s'avalua la **comprensió de textos**, en la segona l'**expressió escrita** i en la tercera es plantegen **qüestions lingüístiques específiques**.

La prova consta de **dues opcions**, cadascuna de les quals està encapçalada per **un text** al qual fan referència algunes preguntes de la primera i la segona part. Els tipus de textos de les dues opcions són **complementaris**: un primer text és literari i el segon d'un altre registre (científic, tècnic, jurídic, administratiu, humanístic, periodístic, publicitari, etc.). L'estudiant ha d'escollir una sola opció. El text literari podrà ser extret d'alguna de les lectures prescriptives fixades pel Departament d'Educació.

En la **primera part**, les preguntes de comprensió pretenen avaluar la capacitat d'anàlisi i de síntesi de l'alumne, i també comprovar l'assoliment de les lectures literàries prescriptives. Es formularan diversos tipus de preguntes referides a algunes de les qüestions següents:

- Preguntes de lectura crítica.
- Preguntes adreçades a determinar el significat d'una paraula, locució, frase feta o expressió en el seu context.
- Preguntes destinades a demostrar que l'estudiant ha entès la informació rellevant que aporta el text, per mitjà de l'elaboració d'una síntesi breu o un esquema, posar títol al text, etc.
- Preguntes de lectura destinades a relacionar parts d'un text entre si o amb el conjunt, a fer inferències i reconèixer implicacions, a seguir la lògica d'un argument i a reconèixer la coherència o incoherència d'un raonament.
- Preguntes destinades a demostrar que l'estudiant reconeix el tipus de text, la seva estructura, la intenció de l'autor.
- Preguntes adreçades a avaluar l'habilitat d'analitzar idees, opinions i arguments.
- Preguntes sobre relacions anafòriques, sobre correlacions de temps verbals i sobre l'ús dels connectors discursius, que permeten de valorar el grau de coherència i de cohesió del text.
- Preguntes sobre els recursos expressius del text.

Les preguntes d'aquesta part seran totes, genèricament, de tipus objectiu (amb resposta a triar, vertader o fals, resposta curta, etc.), i s'hi inclourà sempre en totes les opcions i models d'examen, amb independència de quina sigui la tipologia del text, una pregunta de control de les lectures prescriptives corresponents al segon curs de batxillerat.

Lectures prescriptives per al curs 2009-2010:

Miguel Mihura, *Tres sombreros de copa*
Gustavo Adolfo Bécquer, *Rimas y leyendas*

En la **segona part**, articulada a partir de l'elaboració d'alguns escrits propis, l'estudiant ha de demostrar la seva capacitat de produir i modificar textos: d'una banda, ha de saber estructurar, desenvolupar i argumentar idees entorn d'algun dels temes o motius que es proposen (sempre relacionats amb el text de l'opció triada o amb els continguts i competències específiques del currículum de segon de batxillerat de la matèria); d'altra banda, ha de demostrar domini de les habilitats i estratègies lingüístiques necessàries per a comprimir o ampliar textos, canviar la intenció de l'autor, reformular en diferents registres, entre d'altres.

Aquesta part s'estructurarà en tres exercicis breus de redacció, de caràcter divers, que podran incloure des de la síntesi o la paràfrasi d'algun fragment del text inicial, o la descripció d'algun objecte, fins a posar text a unes imatges, elaborar un escrit publicitari o confegir un comentari personal a propòsit d'algun dels temes abordats durant el curs en la matèria de Llengua castellana i literatura.

La **tercera part** avalua la capacitat de reflexió lingüística, el coneixement de les estructures gramaticals de la llengua i el domini de la norma. Conté preguntes específiques sobre aspectes sintàctics, lèxics, semàntics, fonètics o ortogràfics. Aquesta part és comuna per a les dues opcions de l'examen. Podrà haver-hi:

- Preguntes sobre l'estructura del text: els connectors i altres marques textuais.
- Preguntes sobre la flexió dels elements verbals i nominals i sobre els usos correctes dels pronoms.
- Preguntes sobre funcions sintàctiques i sobre l'oració composta.
- Preguntes sobre lèxic: polisèmia i homonímia; sinonímia i antonímia; hiperonímia; hiponímia.
- Preguntes sobre procediments de creació de neologismes i sobre locucions i frases fetes.
- Preguntes sobre la naturalesa dels sons de la llengua i la seva representació ortogràfica.
- Preguntes sobre el registre lingüístic, graus de formalitat, etc.

Les preguntes d'aquesta part seran també de tipus objectiu, com a la primera part, i se centraran, sobretot, en el coneixement dels usos gramaticals i normatius, i en la identificació pràctica de conceptes lingüístics.

Criteris generals d'avaluació

El valor de la primera part, de comprensió de textos, és de **quatre** punts; el de la segona, d'expressió escrita, de **quatre** punts i el de la tercera, de reflexió lingüística, de **dos**.

Tant a la primera part com a la tercera pot haver-hi preguntes de tipus objectiu amb tria de resposta; el valor de cadascuna d'elles serà de 0'50 punts. En aquestes preguntes hi haurà quatre opcions, una de les quals serà la resposta vàlida. Si l'alumne tria la resposta correcta tindrà una puntuació de 0'50 punts, si no respon la pregunta no tindrà cap descompte i si la resposta és errònia tindrà un descompte de 0'15 punts.

Els criteris d'avaluació de la segona part (expressió escrita) es fonamentaran en: l'acceptabilitat, coherència i adequació de l'escrit, la riquesa i precisió lèxica, la maduresa sintàctica i la correcció normativa.

- ✳ L'acceptabilitat textual es manifesta quan un receptor reconeix que una seqüència d'enunciats constitueix un text cohesionat, coherent i intencionat perquè allò que es comunica és rellevant. Com a regla general, l'escrit expressa amb claredat les idees i els conceptes, adequats a allò que es demana. En el cas d'una argumentació, l'autor presenta tesi i arguments de manera ordenada, amb paràgrafs, signes de puntuació i marcadors discursius adequats.
- ✳ La riquesa i precisió lèxica es mesura tenint en compte la varietat (no repetir formes), l'ús de les relacions lèxiques (sinonímia, hiperonímia) i la precisió (no fa servir paraules inadequades pel registre o pel significat). Incideix de manera negativa l'ús de paràfrasis i de circumloquis que no aporten nova informació al text.
- ✳ La maduresa sintàctica es valora tenint en compte la varietat d'estructures utilitzades (oracions compostes, ús adequat de l'ordre de les paraules, ús adequat dels pronoms).
- ✳ La correcció normativa fa referència al coneixement i respecte de les regles ortogràfiques, gramaticals, sintàctiques i lèxiques establertes per les institucions acadèmiques, i es comptabilitza en el descompte de les faltes.

Es descomptaran, en efecte, **totes les faltes** comeses en totes les respostes de l'examen. Tant si es tracta d'errors gramaticals o lèxics, com d'errors ortogràfics, es descomptaran 0.1 punts per cada falta, sense limitació.

El còmput total de la qualificació de cadascuna de les parts mai no podrà ser, en qualsevol cas, inferior a 0.